

T.C.
KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURULU

KARAR

Dosya Numarası : 2019/ 10
Başvuru Tarihi : 30/01/2019
Karar Tarihi : 28/01/2020
Karar Numarası : 2020/ 05

A. BAŞVURAN

... – ...

B. HAKKINDA BAŞVURU YAPILAN KAMU GÖREVLİSİ

... – ... Genel Müdür
... – ... Teftiş Kurulu Başkanı

C. RAPORTÖR

...

D. İDDİA

Başvuran dilekçesinde;

... Şube Müdürlüğünde tahakkuk memuru olarak görev yaptığını, oda arkadaşının işe gelmediği halde işe gelmiş gibi imza attığı iddiasıyla Şube Müdürü ...'na bilgi verdiğini, Şube Müdürünün konuyu İdari İşler Şefi ... ile paylaştığını, ...'in çalıştığı odaya gelerek kendisine kırıcı ve sert sözler söylediğini ve odadan kovduğunu, 3-4 ay (müfettiş soruşturması başlayana kadar) iş verilmeden prefabrik bölümde bekletildiğini, farklı şube müdürlüklerine geçme konusundaki talebinin reddedildiğini, hakkında geçimsiz, huzur bozan ve asılsız şikayetlerde bulunan birisi olduğu yönünde dedikoduları çıkarıldığını,

Maruz kaldığı muameleyle ilgili olarak ... nolu hattı aradığını, şube müdürü ve şefinden şikayetçi olduğunu, ... Müfettiş ... tarafından hazırlanan ... tarih ve ... sayılı Soruşturma Raporunda iddiaların doğrulandığını, Soruşturma Raporunda Şube Müdür ... ve İdari İşler Şefi ... hakkında idarecilik görevinden alınarak ... İli dışında görevlendirilmelerinin ve Kınama cezası ile tecziye edilmelerinin önerildiğini, kendisiyle ilgili olarak eski görevine dönmesinin önerildiğini,

Ancak bunu tam aksi yönünde uygulama yapıldığını, ...Teftiş Kurulu Başkanı ...'nın görüşü doğrultusunda Makama imzalatılan Olur'da *“İlgili Müfettişin ... tarih ve ... sayılı Soruşturma Raporunda belirttiği kanaat ve önerilere Başkanlığımızca iştirak edilmemekte olup,*

Tahakkuk Memuru ...'in ... Şube Müdürlüğü dışında başka bir disiplin amirinin altında görevlendirilmesi, böylece adı geçenin şikayetine konu olay ve durumların yeni görev yerinde de tekrarlanıp tekrarlanmayacağıın yeni disiplin amirinin gözetimi altında değerlendirilmesinin daha isabetli olacağı” yönünde karar alındığını ve tayininin ... tarihinde Ankara ... Müdürlüğüne çıkarıldığını, maruz kaldığı mobbing türü psikolojik baskının dolaylı olarak devam ettirildiğini, mağduriyetinin daha da artırıldığını, işe gelmeyen ve konuyla ilgili hiçbir işlem yapmayan asıl suçluların korunduğunu iddia etmekte,

Mağduriyetine sebep olan dönemin ... Genel Müdürü ve ... Teftiş Kurulu Başkanının etik davranış ilkelerine aykırılık yönünden gerekli incelemenin yapılmasını talep etmektedir.

İNCELEME

Kurulumuza yapılan başvurunun; “*Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik*”in “*Başvuruların kabulü ve işleme konulması*” başlıklı 35. maddesinin (a), (b) ve (c) bentleri uyarınca görev, konu ve kabul edilebilirlik yönünden ilgili Kanun ve Yönetmeliğe uygun olduğu tespit edilmiş ve konunun esastan incelenmesine geçilmiştir. Konuyla ilgili olarak elde edilen bilgi ve belgelerin incelenmesi neticesinde;

... Teftiş Kurulu Başkanlığınca görevlendirilen Müfettiş ...'in yaptığı inceleme sonucu ...2018 tarih ve 2018/... sayılı Soruşturma Raporunda özetle;

- başvuruda bulunan... şifahen Şube Müdürü ...'ne ... ile ilgili şikâyette (ihbarda) bulunmuş olmasına rağmen Şube Müdürü ...'nün ihbarla alakalı işlem başlatmadığı,

- Şube Müdürünün... ...'in yapmış olduğu ihbardan ...'e bahsetmesinden sonra ...'in ...'i çalışma odasından kovduğu.

- ...'in kendisine ait çalışma odasından kovulduktan sonra, birim değişikliği talebinin Şube Müdürü tarafından dikkate alınmadığı, diğer birim amirleri ...'le çalışmak istedikleri halde buna müsaade edilmediği,

- 3,5 ay boyunca ...'e ... tarafından iş verilmediği, görev yeri ve konumu belirtilmeden oturup beklemesinin söylendiği, ...'nin şube içi dengeleri gözettiği açıklaması ile olaya müdahale etmesi gerektiği halde etmediği,

- ...'in Şube Müdürüne yapmış olduğu ihbardan önce çalışma arkadaşlarının gözünde herhangi bir psikolojik sorunu olmayan, işine sadık, çalışkan, efendi, konusuna hâkim bir çalışan olduğu,

- Psikolojik baskıya maruz kalan, iş verilmeyen ve başka birimlerde çalışmasına müsaade edilmeyen ...'in sağlığının bozulduğu, çalışma arkadaşlarının dikkatini çekecek kadar yüzü gülmez, rahatsız, huzursuz bir hal aldığı ve bahsi geçen yaşananlar sonrasında uzman doktorlar tarafından ilaç tedavisi görmesi kararı verilecek seviyede bir sağlık problemi yaşadığı,

- Yapılan ihbar ve sonrasında ...'in yaşamış olduğu olaylar göz önüne alındığında, bir çeşit psikolojik tacize (mobbing) maruz, kalmış olduğu, bu duruma ...Şefi ...'in yol açtığı ve duruma Şube Müdürü ...'nün basiretsiz tavırla seyirci kalarak müsaade ettiği,

Hususları değerlendirilmiş ve Soruşturma Raporunun sonuç kısmında;

... Şefi ... ve ...Şube Müdürü ...'nün mevcut görevlerinden uzaklaştırılarak ... İli dışında eğitimlerine uygun İdarecilik görevi haricinde, başka görevlere atamalarının yapılmasının teklif edildiği,

“Devlet Memurlarının Şikâyet ve Müracaatları Hakkında Yönetmelik” 11. Maddesi gereği ...'in daha önce çalışmakta olduğu ... Şefliği, Tahakkuk birimine iade edilmesinin uygun ve isabetli olacağı yönündeki raporunu ... Teftiş Kurulu Başkanlığına teslim edildiği görülmektedir.

Müfettişin bu önerilerinin tam aksine, ... Teftiş Kurulu Başkanı ...tarafından hazırlanan .../... tarih ve .../.. sayılı Olur'da: “Müfettişin ... tarih ve ... sayılı Soruşturma Raporun belirttiği kanaat ve önerilere Başkanlığımızca iştirak edilmemekte olup, Tahakkuk Memuru ...'in ... Şube Müdürlüğü dışında başka bir disiplin amirinin emri altında görevlendirilmesi, böylece adı geçen şikâyetine konu olay ve durumların yeni görev yerinde de tekrarlanıp tekrarlanmayacağını yeni disiplin amirinin gözetimi altında değerlendirilmesinin daha isabetli olacağı düşünülmektedir” şeklinde değerlendirmeye yer verildiği ve akabinde İlgili Müfettişin önerileri doğrultusunda bir işlem tesis edilmeyerek Tahakkuk Memuru ...'in başka bir disiplin amiri emrine atanması için Teftiş Kurulu Başkanlığınca ... Dairesi Başkanlığına ...tarih ve ... sayılı yazı yazıldığı görülmektedir.

... 'in .../2018 tarihinde CİMER'e gönderdiği ve ... numarası ile kayda giren dilekçesindeki maruz kaldığı iddiaları araştırmak üzere bu sefer ... Bakanlığı, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca Müfettiş ... tarafından .../2019 tarih ve 2019/... sayılı disiplin Soruşturma Raporu hazırlandığı görülmektedir.

Kurulumuz .../2019 tarih ve 2019/... sayılı Ara Kararı ile ... Bakanlığı, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı'ndan istenen Soruşturma Raporu .../2019 tarihinde kurulumuza intikal etmiş olup, Soruşturma Raporunda sonuç kısmında özetle;

... Bakanlığı, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca hazırlanan Soruşturma Raporunda da yaşanan sürecin aynı şekilde tespit edildiği,

...’in şahit olmuş olduğu mesai arkadaşının işe gelmemesini üst amirine bildirmesinin herhangi bir suç teşkil etmediği, tam aksine Devlet Memurlarının Şikayet ve Müracaat Hakkında Yönetmeliğin 11. maddesi gereği izinsiz olarak işe gelmediğini düşündüğü arkadaşını amirlerine bildirmesinden sorumlu olduğu, amirlerinin ihbarı değerlendirerek ihbarı yapana bilgi vermeleri gerekirken adeta suç işlemiş gibi üzerine giderek odadan uzaklaştırıldığı, kendisine iftiracı ve geçimsiz biri olduğuna dair işyerinde beyanlarda bulunulduğu, birim değişikliği taleplerinin reddedilerek husumetin artmasına neden olunduğu, ...mühendislerin muttali oldukları bu olay karşısında ...’in mağduriyetinin giderilmesini istemelerine rağmen olumsuz beyanlarla bunun engellendiği ve bu surette ...’i sürekli baskı altında tutulmak istendiği, çalışanlar karşısında küçük düşürüldüğü tespitlerine yer verildiği,

“... ..Şube Müdürlüğü Şube Müdürü ... ve ... Şefi ...’in ...’e reva gördükleri bu eylemlerin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125. Maddesinin B/a, B/g hükümleri gereği KINAMA cezası ile tecziyelerinin uygun olacağı” teklif edildiği,

... Teftiş Kurulu Başkanlığının, Yönetmeliklerin 72/3 üncü maddesine göre müfettiş görüş ve kanaatine katılma zorunluluğu olmasa da bu yetkinin keyfi olarak kullanılmayacağı, yargı mercileri hakkında işlem uygulanan personelin ikna edilmesi, idarenin şeffaflığı gibi konularında idareye kolaylık sağlayacağından ... Teftiş Kurulu Başkanlığınca, Makama sunulan müfettiş raporu Olur’larında, Yönetmeliklerinde yer alan bu yetkiyi kullanmaları sırasında müfettiş görüş ve kanaatlerine iştirak edilmeme veya Başkanlıkça getirilen farklı önerilere mutlaka gerekçelerinin yazılması gerektiğinin yönünde ... Teftiş Kurulu Başkanlığına yazı ile bildirilmesinin önemli olduğu,

Aynı şekilde dönemin ... Teftiş Kurulu Başkanı ...’nın da bundan böyle yetkisi dahilinde verdiği kararlarda her ne kadar yetkisi olsa da bu yetkiyi keyfi olarak kullanamayacağı, iştirak etmediği görüşe neden iştirak etmediği ya da farklı bir görüş ileri sürdüğünde mutlaka gerekçesinin belirtilmesi gerektiğinin yazı ile bildirilmesinin uygun olacağı, görüş ve kanaatine varıldığı görülmektedir.

E. SAVUNMA

Dönemin ... Genel Müdürü/2020 tarihli yaptığı savunmasında özetle; işlerin yoğunluğu nedeniyle bu tip personel disiplini ile ilgili raporların özet ve değerlendirmelerini daha önce ... başkanlığı da yapmış olan Teftiş Kurulu Başkanından dinlediğini, ilk teftiş raporunda yer alan şube müdürü ve şef için önerilen şehir dışında görevlendirilmeleri önerisinin ağır bir karar olduğunu ve uygun bulmadığını, bunun yerine ilgili personelin çalıştığı şube içinde başka bir birime

görevlendirilmesi ile sorunun çözüme gidildiğini düşündüğünü, Olur'da ki teklifte il dışı yazmadığından aynı şube içinde amir değişikliği olarak algılayıp imzalandığını, kimseyi mağdur etmeyi amaçlamadığını, il dışı tayinin uygun olmadığını, disiplin amiri değişikliğini il dışı olarak düşünmediği için Olur'u imzaladığını, İdare Mahkemesine açtığı davaları geri çekmesi kaydıyla ...'in tayininin tekrar ... çıkarılmasının uygun olacağını söylediğini, ayrıca teftiş kurulu başkanının neden gerekçe yazmadığını bilmediğini ifade etmiştir.

Dönemin ... Teftiş Kurul Başkanı ...16/12/2019 tarihli yaptığı savunmasına özetle; ...'in mobbinge maruz kaldığından bahisle Teftiş Kurulu Başkanlığına müracaatta bulunduğunu, dilekçesini inceledikten sonra Genel Müdür onayı ile müfettiş görevlendirildiğini, Müfettiş raporunu inceledikten sonra Müfettişin açıklamaya çalıştığı hususların ve olay görgü şahitlerinin ifadeleri ile rapor sonuç kısmında belirtilen hususların uyumsuz olduğunu gördüğünü, bu uyumsuz gidermesi amacıyla Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısından Müfettiş ile görüşmesini istediğini, sonuç alamayınca ... Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 72/3 üncü maddesinin Teftiş Kurulu Başkanına vermiş olduğu Müfettiş görüşüne katılıp katılmama konusundaki takdir yetkisine dayanarak bu yönde karar aldığını, ayrıca, ...'in yaşadığı olayın mobbing olayı olmadığını, iş hayatında karşılaşılabilen amir memur çatışması olabileceğini ve ilgili hakkında uygulanan işlemin idari tasarruf olduğunu, ilgilinin bu konuda masum olmadığına kanaat getirdiğinden dolayı ilgilinin başka bir disiplin amirinin emrinde çalışmasının uygun olacağı yönündü kanaatinin belirttiğini ve Genel Müdür ...'ün de bu karara katılmasıyla işlemin tamamlanmış olduğunu, bunca yıllık mesleki deneyiminin ve ... rehberindeki mobbinge ilgili açıklamalar dikkate alındığında olayın mobbing olmadığını ve verdiği kararda kişinin aleyhine bir durum olmadığını, hatta bir başka disiplin amirinin yanında çalışmasının hem idari yönden hem de kişi yönünden faydalı olacağı kanaatinde olduğunu ifade etmiştir.

KARAR

Dosyadaki bilgi, belge ve savunmalar ışığında iddialar bütün olarak değerlendirildiğinde;

... Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin Raporlar üzerine yapılan işlemler başlığını taşıyan 72. Maddesinde;

“72 -(1) Başkanlığa sunulan raporlar Başkanlıkça incelendikten sonra Genel Müdürlük Makamının onayına sunulur.

Rapor incelemesi sonucunda düzeltilmesi veya tamamlattırılması gereken hususlar tespit edilirse bunların giderilmesi raporu düzenleyen müfettişten istenir. Müfettiş raporundaki yanlışlıkları düzeltmek ve eksiklikleri tamamlamakla yükümlüdür.

Başkanlıkça, raporda belirtilen görüş ve kanaate iştirak edilmemesi, sonuçta görüş birliğine varılmaması halinde müfettişin görüş ve kanaati ile Başkanlık görüşün ve Genel Müdürlük Makamına sunularak verilen karara göre işlem yapılır, Makamının emri ve onayı üzerine başka müfettişlere de konuyu soruşturulması görevi verilebilir.” hükmünün yer aldığı görülmektedir.

...’in yapmış olduğu başvuru üzerine, Müfettiş ...’un .../2018 tarih ve 2018/... sayılı Soruşturma Raporu düzenlediği, bu raporun ... Teftiş Kurulu Başkan ve Yardımcısı tarafından okunduğu, ancak rapordaki tespit ve önerilerin hiç birine bu kişilerce iştirak edilmediği, bu durumda Teftiş Kurulu Başkanının Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 72. Maddesine göre rapordaki eksik ve hatalı hususlar tespit edilerek müfettişe tamamlatması ya da yeni bir müfettiş vasıtasıyla iddiayı incelemesi gerekirken bu yola başvurmayarak, inceleme yapan müfettiş görüşünün aksine Başkanlık görüşü doğrultusunda Olur hazırladığı, bu Olur da, Müfettiş görüşü ile başkanlık görüşü ayrı ayrı yazılarak Makamın bu iki (Müfettiş görüşü doğrultusunda /Başkanlık görüşü doğrultusunda) görüşten birisini tercih etmesinin sağlanmadığı, makama tercih hakkı tanınmadığı, diğer yandan Başkanlığın neden müfettiş görüşüne katılmadığını ve kendi görüşlerinin hukuki dayanağını yazması gerekirken bu konuda hiçbir açıklama yapmadığı,

... Müfettişi ...’un hazırlamış olduğu Soruşturma Raporundaki eksikliklerin ve hataların düzeltilmesi konusunda Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısının adı geçen müfettiş ile görüştüğü, müfettişin buna rağmen raporunda tespit ve önerilerinde bir değişikliğe gitmediği,

Bütün bunların yanında gerek müfettiş raporundaki belgelerde (belge, ifade vs.) gerekse Şube Müdürlüğü evraklarında ...’in görev yaptığı il dışına atanması yönünde bir talebin bulunmadığı, fakat Teftiş Kurulu Başkanını savunmasında; eski tecrübelerine dayanarak il dışına atamayı önerdiği, il dışı tayin teklifindeki gerekçelerin neler olduğunun belirtilmediği,

Her ne kadar Yönetmelik gereği Teftiş Kurulu Başkanının takdir yetkisi bulunsa da bu yetkisinin mutlak ve sınırsız olmadığı, kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun gerekçelerle kullanılması gerektiği, idari yargı kararlarını da bu yönde olduğu, ...’in dosyasında müfettiş incelemesinde konu olay dışında: amirleri ile geçinemediği, uyumsuz, şikâyet etmeyi seven, asılsız iddialarda bulunan vb. birisi olduğuna dair bir bulgu olmamasına rağmen il dışında başka bir disiplin amiri emrine atanmasında nasıl bir kamu yararı olduğuna dair Olur’da bir açıklamaya yer verilmediği görülmüştür.

... Teftiş Kurulu Başkanının Yönetmeliklerinin 72/3 üncü maddesi kapsamında müfettiş görüş ve kanaatine katılmak zorunda olmasa da bu yetkinin keyfi olarak kullanılmaması, hakkında işlem uygulanan personelin ikna edilmesi, idarenin şeffaflığı gibi konularında idareye kolaylık sağlayacaktır.

...’in Kurulumuza ilettiği, .. 4. İdare Mahkemesinin ../2019 tarihinde 2019/.. K. Nolu Kararında özetle; *“Teftiş Kurulu Başkanının hazırlanan müfettiş raporundaki tekliflerden farklı olarak ... ili dışında başka bir disiplin amiri altında çalışması gerektiğine ilişkin kanaatinde her hangi bir bilgi ve belge ile desteklemediği dosya kapsamından anlaşılma ile birlikte davacının salt takdir hakkı ile atanmasına ilişkin dava konusu işleminde hukuka uyarlık görülmemiş,”* denilerek dava konusu işlemin iptaline ../2019 tarihinde oy birliğiyle karar verildiği görülmüştür.

... Teftiş Kurulu Başkanlığı Yönetmeliğinin 72/3 üncü maddesine göre, rapor hazırlayan müfettişin görüş ve kanaatine katılma zorunluluğu olmasa da ... Teftiş Kurulu Başkanlığınca Makama sunulan müfettiş raporu Olur’larında Yönetmeliklerinde yer alan bu yetkiyi kullandığında müfettiş görüş ve kanaatlerine iştirak edilmeme veya Başkanlıkça getirilen farklı önerilerin gerekçelerinin yazılmış olması karar verme noktasında bulunan makamın isabetli karar verme ve değerlendirme yapmasına katkı sağlayacaktır.

Bu açıklamalarla;

Şikâyet edilen Dönemin ... Genel Müdürü ...yönünden;

Adı geçen Teftiş Kurulu Başkanının değerlendirmelerine itibar ederek, Olur’u imzaladığı anlaşılmaktadır. Genel Müdürün Teftiş Kurulu Başkanı tarafından yeteri kadar bilgilendirilmediği, makama sunulan Olur’da müfettiş görüş ve kanaatlerine iştirak edilmeme nedeni veya Başkanlıkça getirilen farklı önerilerin gerekçelerinin yazılmadığı ve bu durumun Genel Müdürün vereceği kararı etkilediği anlaşıldığından Genel Müdür ...hakkında **etik davranış ilkelerine aykırılık yönünden karar verilmesine yer olmadığına oy birliğiyle,**

Şikâyet edilen Dönemin ... Teftiş Kurulu Başkanı ...yönünden;

Dönemin ... Teftiş Kurulu Başkanı ...’nun müfettiş tarafından yapılan tespit ve önerilerin delillere dayandırılmasına rağmen bu tespit ve önerilere neden katılmadığının gerekçesi yazılmadan salt yetkisine dayanarak bu şekilde makama sunulmak üzere Olur hazırlaması, ... Teftiş Kurulu Başkanlığının Yönetmeliklerinin 72/3 üncü maddesi kapsamında müfettiş görüş ve kanaatine katılmak zorunda olmasa da bu yetkinin keyfi olarak kullanılmaması, idarenin şeffaflığının

sağlanması açısından önemli olduğu ve şikayetçi ...'e yapılanların psikolojik baskı boyutuna ulaştığı ve Olur ile daha da ağırlaştığı hususları da birlikte değerlendirildiğinde;

Dönemin Teftiş Kurulu Başkanı ...'nun "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" in

"**Dürüstlük ve tarafsızlık**" başlıklı 9. Maddesinin "*Kamu görevlileri Takdir yetkilerini, kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda, her türlü keyfilikten uzak, tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine uygun olarak kullanırlar*" hükmüne,

"**Saygınlık ve güven**" başlıklı 10. Maddesinin "*Yönetici veya denetleyici konumda bulunan kamu görevlileri, ..., açık ve kesin kanıtlara dayanmayan rapor düzenleyemez,*" hükmüne aykırılık teşkil ettiğine, **dönemin Teftiş Kurulu Başkanı ...'nun belirtilen etik davranış ilkelerini ihlal ettiğine oy birliğiyle,**

Kararın başvurana ve hakkında inceleme yapılan kamu görevlilerine tebliği ile Cumhurbaşkanlığı Makamına, ... Bakanlığın Makamına, ... Bakanlığın Makamına gönderilmesine, kararın tebliğinden itibaren 60 gün içerisinde idari yargı yolu açık olmak üzere .../2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.